

Datum

Yttrande

Adress
205 80 Malmö

Diarienummer
ASN-2021-10525

Till
Kommunstyrelsen

Upphandlingsplan 2022-2023 STK-2021-1083

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

I ärendet presenteras arbetsmarknads- och socialnämndens Upphandlingsplan för perioden 2022–2023.

I planen ges en övergripande bild av nämndens största inköpsområden och avtalstrohet för år 2020 samt större planerade upphandlingar 2022–2023 och hållbarhetskrav i dessa.

Planen innehåller också verksamhetsområden där nämnden ser behov av nya inköpslösningar eller där mer hållbara lösningar efterfrågas.

Yttrande

I tabellen nedan redogör nämnden för de tio största inköpsområden år 2020 (tkr) samt graden av avtalstrohet inom respektive inköpsområde.

Inköpsområde	Inköp från (k.ö.) avtal (tkr)	Inköp från annat avtal (tkr)	Inköp utanför avtal (tkr)	Totalt (tkr)	Avtals-trohet (%)
46300 Köp av huvudverksamhet	79 037	385 158	360 801	824 996	56
74581 Tolktjänst	10 332		10 348	20 680	50
60111 Bostadshyror	0		11 491	11 491	0
73300 Larm o bevakning	6 804		3 894	10 698	64
74552Handledning Av Personal	523	8 395	1 494	10 412	86
64400 Livsmedel	7 724		1 955	9 679	80
64130 IT- o teleinventarier	8 716		32	8 748	100
61316 Städning	1 772		5 925	7 697	23
62100 El	3 566		1 896	5 462	65
64600 Förbrukningsmaterial	2 402	58	2 984	5 444	45

Huvudverksamhet

Nämnden köpte huvudverksamhet för 824 996 000 kr 2020. Med huvudverksamhet avses vård-, boende, och behandlingsinsatser enligt socialtjänstlagen i syfte att stödja, stärka och skydda malmöbor i alla åldrar och livssituationer.

För nämndens huvudverksamhet saknas kommunövergripande ramavtal. Nämnden har egna ramavtal samt avropar Skånes kommuners avtal. Skånes kommuner är en viktig samverkanspart. Samtliga avtal avser tjänster.

Avtalstroheten gällande huvudverksamhet var 56 %. Det låga värdet förklaras framför allt av att nämnden 2020 saknade ramavtal för boende med stödinsatser, skyddat boende och stödboende för unga 16–20 år.

Vidare var Skånes kommuner avtalslösa inom flera av sina större avtalsområden på grund av överprövade upphandlingar vilket påverkade nämndens verksamheters möjligheter att göra avrop från avtalade leverantörer.

Utöver detta hade nämndens verksamheter även ett behov av att genomföra direktupphandlingar utanför gällande ramavtal för klienter med betydande eller komplexa behov där insatser inte täcks av ramavtalen.

För 2021 (januari – september) är avtalstroheten 63 %. Ökningen är främst relaterad till att nämnden har ett ramavtal för boende med stödinsatser från 1/4 2021 samt att vissa av Skånes kommuners ramavtal blivit klara.

För skyddat boende och stödboende för unga 16–20 år pågår upphandlingarna fortfarande.

Tolk

Nämnden har ett stort behov av tolk i sina verksamheter och köpte 2020 tolktjänster för 20 680 000 kr. Avtalstroheten var 50 %. Det låga värdet kan bland annat förklaras av att Malmö stads upphandling av tolktjänster var försenad och det nya avtalet började gälla först 1/11 2020.

Vidare hade nämnden behov av att köpa översättningstjänster och dövtolkar vilket inte ingår i stadens ramavtal och därför direktupphandlats.

För 2021 är nämndens avtalstrohet avseende tolktjänster 98 %.

Bostadshyror

Nämndens kostnader för bostadshyror under 2020 uppgick till 11 491 000 kr. Kostnaderna avser hyresavtal för verksamheter som bedrivits i nämndens egen regi där stadsfastigheter inte är fastighetsägare.

Nämnden har i dessa fall ingått ett hyresavtal med hyresvärden och blir därmed hyresgäst enligt hyresavtalet. Hyresavtalet är undantaget upphandlingsplikt enligt 3 kap. 19 § 1 LOU.

Larm och bevakning

Nämndens verksamheter köpte larm och bevakningstjänster 2020 för 10 698 000 kr. Avtalstroheten var 64 %.

Motsvarande siffra för 2021 är 92 %. Anledningen till skillnaden är inte helt klarlagd. En anledning är sannolikt att verksamheterna tidigare avropade larm och bevakningstjänster på egen hand medan detta idag sker centralt samordnat via förvaltningens säkerhetssamordnare med stöd av ramavtalet.

En annan orsak kan vara att vissa av dessa tjänster tidigare har felkonterats.

Handledning av personal

Nämndens verksamheter avropar handledning för personal genom Skånes kommuners ramavtal för handledning avseende IFO, HVO och Skola. Nämnden köpte handledning till personal 2020 för 10 412 000 kr . Avtalstroheten var 86 %.

Motsvarande siffra gäller även för 2021. De resterande 14 % är sannolikt relaterade till direktupphandling utanför gällande ramavtal där det aktuella behovet av handledning inte kunnat mötas av ramavtalets tjänster.

Livsmedel

Nämndens verksamheter köpte livsmedel 2020 för 9 679 000 kr. Avtalstroheten var 80 %.

Motsvarande siffra för 2021 är 90 %.

Skillnaden är troligen främst relaterad till att Malmö stad idag har ett ramavtal på konsumentförpackningar vilket inte fanns tidigare. Utbudet i det tidigare livsmedelsavtalet var dimensionerat för större verksamheter med stora tillagningskök och bra förvaringsmöjligheter.

Nämnden har många små verksamheter där behovet av mindre volymer inte möttes i det tidigare avtalet vilket resulterade i att inköpen istället gjordes i butik. Vissa av nämndens verksamheter bedriver pedagogiska aktiviteter för klienter och deltagare där inköp i butik kan ingå som en färdighetstränande del. Det genomförs också pedagogiska inköp i butik inom nämndens HVB-verksamheter. Dessa pedagogiska inköp i butik sker utanför gällande ramavtal vilket avspeglar sig i statistiken.

Städning

Nämndens verksamheter köpte städtjänster 2020 för 7 697 000 kr. Avtalstroheten var 23 %.

Motsvarande siffra för 2021 är den samma.

Den främsta orsaken är att många av nämndens verksamheter haft egna upprättade städavtal med relativt långa avtalsperioder. Malmö stad har först nyligen fått ett ramavtal för städ och nämndens ambition är att ansluta till ramavtalet i takt med att gamla avtal löper ut eller när nya verksamheter tillkommer.

Nämnden bedriver även internt städ som en arbetsmarknadsinsats. Detta som ett led i nämndens uppdrag att stärka arbetssökande Malmöbors möjligheter till arbete och bidra till självförsörjning.

E1

Nämndens verksamheter köpte el för 5 462 000 kr 2020. Avtalstroheten var 65 procent.

Motsvarande siffra för 2021 är 78 %. När nämnden hyr enskilda lägenheter där elen ingår i hyresavtalet har nämnden ingen möjlighet att påverka valet av elleverantör vilket har inverkan på graden av avtalstrohet och avspeglar sig i statistiken.

Nämnden hänvisar däremot alltid till upphandlad leverantör vid nya/ändrade inhyrningar av lokaler i de fall nämndens verksamhet som hyresgäst har eget elavtal.

Förbrukningsmaterial

Nämndens verksamheter köpte förbrukningsmaterial för 5 444 000 kr 2020. Avtalstroheten var 45 %.

Motsvarande siffra för 2021 är den samma.

Förbrukningsmaterial är ett brett begrepp där de inköpta produkterna har stor variation och ofta är på mindre belopp. Det gör det svårt att identifiera bakomliggande orsaker till den låga avtalstroheten. En del av inköpen är föranledda av att det saknas ramavtal för efterfrågade produkter. Här kan t ex nämnas material till arbetsmarknadsavdelningens textilateljé och drogtester för att påvisa bruka av alkohol och droger. För båda dessa produkter pågår för närvarande upphandlingar.

I övrigt är det ett område där det sannolikt genomförs många inköp i butik på grund av okunskap om vilka ramavtalade produkter som finns att tillgå.

Planerade upphandlingar över tröskelvärdet 2022–2023 och hållbarhetskrav i dessa

Nedan redogör nämnden för samtliga planerade upphandlingar, över tröskelvärdet, år 2022 - 2023 samt uppskattat kontraktsvärde för dessa. Nämnden beskriver vidare vilka hållbarhetskrav som kommer att ställas.

Planerade upphandlingar över tröskelvärdet 2022–2023

Upphandling	Kontraktsvärde
2022	
ASN-2017-4611 Boendeplatser för hemlösa Platser i akut- och dygnsboende för hemlösa som fyllt 20 år med en socialt sammansatt problematik och har aktivt missbruk och/eller psykisk ohälsa.	22 000 000 sek/år

Befintligt avtal vilket löper ut 31/12 2022. Förvaltningen har ett fortsatt behov av avtal.	
ASN-2018 - 8775 Akutboende män och eller par II. Platser i akut- och dygnsboende för hemlösa män eller par som fyllt 20 år med en socialt sammansatt problematik och har aktivt missbruk och/eller psykisk ohälsa. Befintligt avtal vilket löper ut 31/12 2022. Förvaltningen har ett fortsatt behov av avtal.	7 000 000 sek/år
ASN-2018-7194 Boende utan stöd för hemlösa Befintligt avtal vilket löper ut 30/9 2023. Förvaltningen har ett fortsatt behov av avtal.	80 000 000 sek/år
Digitalt avrops- och ärendehanteringssystem Digitalt stödsystem för avrop från förvaltningens egna ramavtal främst gällande vård eller boende. Systemet ska även ha möjlighet att hantera placeringar i interna verksamheter. Nytt behov. Saknas befintligt avtal.	Ännu inte definierat.
Boende med stödinsatser Finns eventuellt ett behov av att upphandla kompletterande insatser kopplat till förvaltningens avtal Boende med stödinsatser ASN-2020-7099. En förstudie ska genomföras vilken utgör underlag för beslut om upphandling ska inledas.	Ännu inte definierat
Digitalt verksamhetssystem för arbetsmarknadsavdelningen Nytt behov. Saknas befintligt avtal. Förstudie ska genomföras för att definiera behov.	Ännu inte definierat.
2023	
ASN-2020-4824 möbler och inredning för hemnära miljöer. Befintligt avtal vilket löper ut 31/8 2024. Förvaltningen har ett fortsatt behov av avtal.	2 500 000 sek/år
ASN-2020-4259 Tandläkarkonsult Tandläkarkonsult för bedömning av nödvändig tandvård inför biståndsbeslut. Befintligt avtal vilket som längst kan löpa till 31/7 2024. Förvaltningen har ett fortsatt behov av avtal.	700 000 sek/år
Psykologtjänster avseende utredning och analyser IFO Nytt behov. Befintligt avtal saknas. Avgränsningar finns gentemot skola, hälso- och sjukvård och psykiatri. En förstudie ska genomföras vilken ska utgöra underlag för beslut om upphandling ska genomföras.	Ännu inte definierat
HVB Vuxna (Skånes kommuner) HVB som arbetar med behandling och omvårdnad för vuxna personer med missbruk-/beroendeproblematik. Befintligt avtal som förvaltningen avropar redan idag. Upphandlingen genomförs av Skånes kommuner. Förvaltningen är avropsberättigad part även i det kommande avtalet.	100 000 000 SEK/år

<p>Arbetskooperativ (Skånes kommuner) Arbetskooperativ som arbetar med arbetsinriktad social rehabilitering för vuxna personer med missbruk-/beroendeproblematik.</p> <p>Befintligt avtal som förvaltningen avropar redan idag. Upphandlingen genomförs av Skånes kommuner. Förvaltningen är avropsberättigad part även i det kommande avtalet.</p>	2 700 000 Sek/år
<p>HVB Barn och unga (Skånes kommuner) HVB som arbetar med behandling, utredning och omvårdnad för barn och unga och deras familjer.</p> <p>Befintligt avtal som förvaltningen avropar redan idag. Upphandlingen genomförs av Skånes kommuner. Förvaltningen är avropsberättigad part även i det kommande avtalet.</p>	229 000 000 sek/år
<p>Öppenvård (Skånes kommuner) Öppenvård som arbetar med behandling, utredning och stöd för barn och unga och deras familjer samt vuxna personer med missbruks-/beroendeproblematik.</p> <p>Befintligt avtal som förvaltningen avropar redan idag. Upphandlingen genomförs av Skånes kommuner. Förvaltningen är avropsberättigad part även i det kommande avtalet.</p>	135 400 000 SEK/år
<p>Konsulentstöd familjehems-/jourhemsverksamhet (Skånes kommuner) Konsulentstöd till familjehem/jourhem för barn och unga.</p> <p>Befintligt avtal som förvaltningen avropar redan idag. Upphandlingen genomförs av Skånes kommuner. Förvaltningen är avropsberättigad part även i det kommande avtalet.</p>	42 200 000 sek/år
<p>Stödboende vuxen IFO (Skånes kommuner) Boende med stöd – Boende med stöd för vuxna.</p> <p>Förvaltningen har ett eget ramavtal ASN-2021-3818 Boende med stödinsatser. Avtalet löper ut senast 2025. Förvaltningen kan därefter vid behov övergå till Skånes kommuners avtal.</p>	88 000 000 sek/år
<p>Stödboende barn och unga IFO (Skånes kommuner) Stödboende med individanpassat stöd för barn och unga i åldern 16–20 år.</p> <p>Förvaltningen har en pågående upphandling i avvaktan på Skånes kommuners upphandling. Förvaltningen kan efter att det egna avtalet löper ut vid behov övergå till Skånes kommuners avtal.</p>	31 000 000 sek/år
<p>Skyddat boende IFO (Skånes Kommuner) Skyddat boende för vuxna med eller utan familj.</p>	40 000 000 sek/år

Förvaltningen har en pågående upphandling i avvaktan på Skånes kommuners upphandling. Förvaltningen kan efter att det egna avtalet löper ut vid behov övergå till Skånes kommuners avtal.	
Handledning (Skånes kommuner) Handledning för personal inom IFO, VO och skola. Befintligt avtal som förvaltningen avropar redan idag. Upphandlingen genomförs av Skånes kommuner. Förvaltningen är avropsberättigad part även i det kommande avtalet.	10 600 000 sek/år

Förtydligande avseende ramavtal Skånes kommuner

Nämnden har i ett tidigare ärende ASN-2021-3484 beslutat att delta i Skånes kommuners upphandling avseende ramavtal för IFO, VO och handledning. Nämndens verksamheter avropar dessa avtal och det finns ett behov av att fortsatt kunna nyttja avtalen i den kommande avtalsperioden.

I Skånes kommuners upphandling är avtal för Boende med stöd för vuxna, Stödboende Barn och unga 16–20 år samt avtal för Skyddat boende ny tillkomna och har inte varit upphandlade av Skånes kommuner tidigare. Boende med stöd för vuxna motsvarar nämndens nyligen genomförda egna upphandling av Boende med stödinsatser.

Vad gäller Stödboende Barn och unga 16–20 år samt Skyddat boende har nämnden påbörjat egna upphandlingsprocesser för dessa under 2021. Upphandlingarna behöver fortsatt genomföras eftersom Skånes kommuner har avtalsstart först 2024. Nämnden har möjlighet att påbörja avrop från Skånes kommuners avtal efter att nämndens egna avtal löpt ut.

Hållbarhetskrav i förvaltningens planerade upphandlingar

Nämnden definierar hållbarhet som miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. De hållbarhetskrav som ställs varierar beroende på upphandlingsföremålet och beslutas i samband med respektive upphandling.

Nämnden upphandlar i första hand olika typer av tjänster. Upphandlingar av tjänster genomförs i första hand för att komplettera intern verksamhet. I förarbetet inför upphandlingar analyseras behov, marknad, volymer och hållbarhetskrav i syfte att identifiera rimliga prisnivåer och bidra till en effektiv användning av skattemedel.

Många av leverantörerna är små och medelstora företag vilket behöver beaktas när hållbarhetskraven ställs för att inte försvåra eller omöjliggöra för små företag att lämna anbud. I de upphandlingar som genomförs av Skånes kommuner definieras hållbarhetskrav av dem i nära samråd med partssammansatta referensgrupper.

Följande krav ställs i merparten av nämndens upphandlingar. För detaljerad beskrivning av respektive krav se bilaga 1.

Miljömässiga krav

- Krav på miljöledningssystem
- Krav på material (trä, plast, textil)

Sociala krav

- arbetsrättsliga villkor
- socialt ansvar
- Malmö stads uppförandekod för leverantörer
- anti-diskriminering
- kvalitetsledningssystem
- etik och värdegrund

Ekonomiska krav

- Behörighet att utöva yrkesverksamhet
- Ekonomisk och finansiell ställning
- Företagets kapacitet
- Skatter och socialförsäkringsavgifter
- Personliga konkurser och belastningsregister

Produkt och verksamhetsområden där nya inköpslösningar och mer hållbara inköp efterfrågas

Nedan ger nämnden förslag på produkt- eller verksamhetsområden där det finns behov av nya inköpslösningar. Nämnden ger också förslag på områden där nämndens inköpsbehov de kommande två åren skulle kunna lösas på ett mer hållbart sätt.

Produkt och verksamhetsområden för innovativa lösningar*Digitalt avropssystem*

Då det saknas ramavtal i Malmö stad för nämndens huvudverksamhet avseende vård, boende och behandling har nämnden ett stort antal förvaltningsspecifika ramavtal. För dessa avtal finns behov av ett gemensamt digitalt avropssystem som kan integreras mot befintliga verksamhetssystem. Avropssystemet kräver ett gränssnitt mot både användare i förvaltningen och avtalade leverantörer.

Medarbetarna är i behov av ett enkelt och överskådligt sätt att söka och avropa lämpliga platser utifrån klienternas behov medan leverantörerna behöver kunna hålla tillgängliga platser och annan relaterad information uppdaterad. Systemet ska även kunna användas för upprättande av placeringsavtal, avtalsuppföljning, statistik samt synpunkt- och klagomålshantering. Systemet ska vidare kunna nyttjas även för placering i interna verksamheter.

Det pågår förstudiearbete i Malmö stad avseende en upphandling av gemensam avtalsdatabas för staden. Denna databas kommer inte att täcka nämndens behov avseende avropssystem.

”Mäklartjänst” för idéburna organisationer

Undersöka möjligheten att i vissa upphandlingar reservera upphandlingen för idéburna organisationer i syfte ta tillvara de mervärden som leverantörer inom den idéburna sektorn och civilsamhället kan erbjuda.

Ett område att undersöka skulle kunna vara aktiviteter, kurs- och studieverksamhet, föreläsningar och liknande för att användas i nämndens förebyggande arbete och sociala aktiviteter. Inom det området hade det varit intressant att utforska möjligheten att prova annorlunda avropslösningar.

Det skulle till exempel kunna vara en ”mäklartjänst” där den idéburna sektorns paraplyorganisationer är mottagare av avropen för att sedan förmedla vidare till intresserade föreningar och förbund. En sådan lösning skulle ge ökad flexibilitet i vilka uppdrag som kan avropas men också större bredd av deltagande organisationer.

Utveckla lösningar för personskydd

Nämndens verksamheter nyttjar idag Malmö stads ramavtal för Larm och bevakning för att bland annat bemanna med väktare på socialtjänstkontor samt olika typer av larmlösningar i lokaler och besöksrum.

Nämnden ser ett behov av utveckling avseende produkter som ger medarbetare tillgång till olika sätt att obemärkt larma i hotfulla situationer.

Produkter och inköpsområden för hållbara inköp

Säkra digitala lösningar

Nämnden har identifierat ett behov av att vidareutveckla befintliga digitala lösningar så att samtal med klienter kan utföras via digitala media på ett rättssäkert och sekretesskyddat sätt med respekt för den enskilde klientens integritet.

Detta för att minska miljöpåverkan för resande men också för att frigöra tid samt ge ökad möjlighet för flexibilitet i hur uppföljningsmöten och avstämningar med klienter kan genomföras.

Sanering av vägglöss

Det finns behov av effektivt och användarvänligt system för sanering av vägglöss som möjliggör sanering utan kemikalier och som kan hanteras på plats utan att bohaget behöver flyttas och därmed riskera spridning av skadedjuren.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Britt-Marie Pettersson
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]